

BLACK CARBON en GEZONDHEIDSEFFECTEN

1. ALGEMEEN

Black carbon (BC): zwarte koolstof vormt een fractie van PM₁₀ en bestaat voornamelijk uit roetdeeltjes die ontstaan bij onvolledige verbranding van fossiele en andere brandstoffen (diesel, hout, kolen,...). In verstedelijkte gebieden is de emissie van *zwarte koolstof sterk gelinkt met het verkeer, vooral van dieselloertuigen*.

Verschil black carbon – elementair koolstof:

Met zwarte koolstof wordt ongeveer hetzelfde bedoeld als elementaire koolstof. Men spreekt echter over zwarte koolstof wanneer de metingen op een optische manier gebeuren (meten hoe ‘zwart’ een filter is) terwijl men spreekt over elementaire koolstof wanneer ze op een andere manier meten.

Er is nog geen Europese referentiemethode voor de bepaling van zwarte of elementaire koolstof.

Sinds 2012 beschouwt de Wereldgezondheidsorganisatie (WGO) dieselroet als kankerverwekkend.

Volgens rapport luchtkwaliteit VMM (2016) waren verkeer (43 %) en huishoudens (42 %) de voornaamste bronnen van elementair koolstof. Vooral uitlaatemissies door verkeer en de huishoudelijke verwarming (voornamelijk houtverbranding) leverden een grote bijdrage.

2. GEZONDHEIDSKUNDIGE ADVIESWAARDEN EN GEZONDHEIDSEFFECTEN

De gezondheidseffecten van black carbon zijn (WHO, 2012) :

- Cardiopulmonaire morbiditeit
- Cardiopulmonaire mortaliteit

Toxicologisch onderzoek suggereert dat BC kan fungeren als drager van een brede waaier chemische stoffen van variabele toxiciteit.

Er zijn GEEN gezondheidkundige advieswaarden te vinden voor BC of EC in tegenstelling tot voor PM_{2,5} en PM₁₀.

3. NORMEN

Noch in Europa noch in Vlaanderen zijn er normen voor de concentratie aan black carbon.

4. SITUATIE VLAANDEREN (naar rapport VMM Luchtkwaliteit)

VMM meet wel op 20 meetplaatsen zwarte koolstof, maar de resultaten kunnen niet getoetst worden aan wettelijke normen noch aan gezondheidkundige advieswaarden.